

BANKING SECTOR OF SERBIA IN 2013

Analysis of financial position and financial result¹

The discreet indications of a potential discontinuation in the long-standing trend of stagnation and deterioration of the Serbian economy in light of the recorded economic growth of 3.2% GDP in the fourth quarter of 2013, the trend of reduced inflationary pressures and drop of retail prices in the last two quarters of 2013, reaching the unprecedented minimum of 2.2%, nevertheless just turned out to have caught the professional public by surprise. The indicators of current macroeconomic trends in Serbia, in the course of 2013, decisively confirmed that the several-year long slump in economic activity, objectively, does not leave much room for forecasts of its short-term recovery.

The gross domestic product in 2013 recorded a real growth by 2% compared to the year before, mostly as a result of the industrial production growth in the first three quarters of 2013, and the increased net export. Despite its announcing the desired GDP trends, the recorded growth is far from the required one, given that the level of this significant macroeconomic indicator at the end of 2013 was still by 29% lower than the level it recorded back in 1989. Furthermore, it cannot indicate any substantial growth in economic activity in the forthcoming short-term period, as confirmed by the first from the group of economic vulnerability indices – i.e. **output gap**, as a ratio between the current and potential GDP level, which is negative (recession gap).

Other economic vulnerability indices only confirm the previous statements. The so-called **Okun index**, adding up the inflation rate to the unemployment rate, is much higher than the benchmark value (12%), given that it reaches the level of 29%, just like the non-performing loans (NPLs), which at the end of 2013 reached 22.32%, also considerably higher than the benchmark value (10%). The ratio of employed to dependent population in Serbia, amounting to 1.1, is also alarming.

The Foreign Investors Council of Serbia, in its analysis of investment and business climate in Serbia² in 2013, confirms the previous statements and concludes that “Serbia is still facing a complex set of macroeconomic problems”:

- a high unemployment rate, one of the highest in Europe, amounting to about 27%, 30% of which is accounted for by young people, below 30 years of age;
- a high inflation rate;
- public spending exceeds fiscal revenues (the budget deficit reached 7% prior to the introduction of measures to cut expenditures and increase revenues);
- the share of investments in GDP is still relatively low (about 20%), i.e. insufficiently high to generate a higher growth rate and to lower the unemployment rate.

Figure 1 - The average GDP growth rate in Serbia and the region in the period 2009-2013

	The average growth rate in the period 2009-2013 (in %)
Albania	2.6
Bosnia and Herzegovina	-0.2
Bulgaria	-0.4
Croatia	-2.4
Hungary	-1.1
FYR Macedonia	1.4
Montenegro	0.2
Romania	-0.6
Serbia	-0.1
Regional (weighted) average	-0.6

Source: IMF World Economic Outlook (9), data for Serbia Statistical Office of the Republic of Serbia

1 Analysis prepared by Vesna Matic PhD, ASB special advisor

2 Foreign Investors Council, *White Book, Proposals for Improvement of the Business Environment in Serbia*, editors: Prof PhD Mihailo Crnobrnja and Foreign Investors Council, 2013

БАНКАРСКИ СЕКТОР СРБИЈЕ У 2013. ГОДИНИ

Анализа финансијске позиције и финансијског резултата¹

Дискретни наговештаји могућег прекида вишегодишњег тренда стагнације и понирања српске привреде у светлу забележеног привредног раста од 3,2% бруто друштвеног производа у четвртном кварталу 2013. године, тренда слабљења инфлаторних притисака и пада цена на мало у последња два квартала 2013. године, до историјског минимума од 2,2%, ипак су само изненадили стручну јавност. Индикатори текућих макроекономских кретања у Србији, и током 2013. године, неумољиво су потврдили да вишегодишњи пад привредне активности, објективно, не оставља много простора за прогнозе о њеном краткорочном опоравку.

Бруто друштвени производ у 2013. години бележи реални раст у односу на претходну од 2%, углавном као резултат раста индустријске производње у прва три квартала 2013. године и раста нето извоза. Иако весник жељеног кретања БДП-а, забележени раст је далеко од потребног, обзиром да је ниво овог важног макроекономског индикатора на крају 2013. године и даље за 29% мањи у односу на ниво који је имао далеке 1989. године. Он такође не може бити индикатор значајнијег раста привредне активности у наредном краткорочном периоду, што потврђује и први из групе индекса рањивости привреде - *output gap*, као однос садашњег нивоа БДП-а и потенцијалног, који је негативан (рецесиони геп).

И остали индекси рањивости привреде потврђују претходне констатације. *Okun indeks*, који сабира инфлацију и незапосленост, далеко је виши од референтне вредности (12%), обзиром да достиже ниво од 29%, као и показатељ високо ризичних кредита (NPL), који на крају 2013. достиже ниво од 22,32%, што је такође значајно више у односу на референтну вредност (10%). Однос запослених и издржаваних лица у Србији такође је забрињавајући, обзиром да износи 1,1.

Савет страних инвеститора у Србији у анализи инвестиционе и пословне климе у Србији² у 2013. години, потврђује претходне констатације и закључује „да се Србија још увек суочава са комплексним сетом макроекономских проблема“:

- високом стопом незапослености, једном од највиших у Европи, од око 27%, од чега 30% чине млади људи, старости испод 30 година,
- високом стопом инфлације,
- јавном потрошњом која је виша од фискалних прихода (буџетски дефицит достигао је ниво од 7% пре него су уведене мере за смањење расхода и повећање прихода),
- учешћем инвестиција у БДП-у које је и даље прилично ниско (око 20%), односно, недовољно високо да покрене вишу стопу раста и снизи стопу незапослености.

Слика 1. - Просечна стопа раста БДП у Србији и региону за период од 2009-2013. године

	Просечна стопа раста у периоду од 2009-2013. године (у %)
Албанија	2,6
Босна и Херцеговина	-0,2
Бугарска	-0,4
Хрватска	-2,4
Мађарска	-1,1
БЈР Македонија	1,4
Црна Гора	0,2
Румунија	-0,6
Србија	-0,1
Регионални просек (пондерисани)	-0,6

Извор података: IMF World Economic Outlook (9), data for Serbia Statistical Office of the Republic of Serbia

1 Анализу припремила др Весна Матић, специјални саветник у УБС

2 Foreign Investors Council, *White Book, Proposals for improvement of the business environment in Serbia*, editors Prof Mihailo Crnobrnja Phd and Foreign Investors Council, 2013.

The Foreign Investors Council concludes that Serbia is facing a rather complicated task of raising the level of production and employment, at the same time reducing its public expenditures, and indicates that, in this context, in the forthcoming period it is necessary to:

- Accelerate transition reforms, in order to improve the business conditions and bring Serbia closer to the European Union;
- Reduce and simplify bureaucratic procedures at both national and local level;
- Generate conditions for market competition in a well-regulated market, through the provision of a level playing field for all competitors, and a proper regulation of monopolies;
- Conduct a well-balanced economic policy, facilitating business and attracting investment (the pillars of development being transport, energy, telecommunications and information technology, real estate and construction, labour market and human capital);
- Promote exports, as a key element of development.

The external factor, as one of the crucial factors for the recovery of the Serbian economy, is mostly related to the initiated recovery in the Eurozone and the commencement of negotiations concerning Serbia's membership in the European Union, which should, according to the assessments, provide a key contribution to the growth of investments in 2014, and the continued growth of export. The more serious positive effects on the economic growth in Serbia, however, are realistically to be expected in the middle term, after the implemented reforms and economic sector's restructuring, therefore, in a synergy of internal and external factors of such growth. Supporting this statement is also the expert assessment that in 2014 the GDP growth is expected to slow down even further to about 1%, being continuously exposed to the adverse effects of the growth of final consumption, expected drop in agricultural production, slower growth of industrial production due to the exhausted effects of the increased production in car industry, which, alongside the production of coking coal and oil derivatives, accounted for the largest contribution to its growth in 2013.

Monetary Policy and Economic Growth

The measures of fiscal and monetary policy in small and open economies, like the Serbian, mostly have a rather limited anti-recessionary scope, and, in the short run, they should primarily be in the function of providing macroeconomic stability. Such efforts invested by the carriers of these two economic policies, however, cannot yield the expected results in the long run, unless they are accompanied by the measures for sustainable, long-term economic growth.

The efforts of monetary policy makers in Serbia, aimed at contributing in their own domain to the creation of a more favourable environment for economic recovery in Serbia, in the second half of 2013 yielded some satisfactory results. The well-balanced monetary policy measures led to the reduced inflationary pressures, especially in the last two quarters of 2013. Additional impetus to this trend was granted by a drop in the prices of agricultural products, low aggregate demand and stable foreign exchange rate. Inflationary expectations at the end of the year were stabilized within the target, the inflation rate in the fourth quarter reaching the unprecedented minimum (2.2% in December), and staying below the floor of the allowed deviation from the target (4 +/- 1.5%), which should lead to the stabilization of prices trends in the forthcoming period. The factors that will, in the forthcoming middle-term period, contribute to the slowing-down of prices growth, according to the assessment of monetary policy makers, include low aggregate demand, as a consequence of slow economic recovery, along with the already undertaken measures of fiscal consolidation, and the slump in lending activities.

The relaxation of monetary policy was being implemented gradually over the year, and was accompanied by the decision to lower **the benchmark interest rate**. This rate was gradually reduced in the course of the year – from 11.75% in the first quarter of 2013, to 9.50% in December 2013. The NBS Executive Board estimated that the trends of inflation-related factors over the year, especially in the last quarter, provide a reliable basis to make such a decision.

Савет страних инвеститора закључује да се Србија суочава са врло компликованим задатком да подигне ниво производње и запослености и да истовремено редукује јавну потрошњу, и, у том контексту, указује да је у наредном периоду неопходно:

- убрзати транзиционе реформе, у циљу унапређења услова пословања и приближавања Србије Европској унији,
- редуковати и поједноставити бирократске процедуре на националном и локалном нивоу,
- креирати услове за тржишну конкуренцију на добро регулисаном тржишту, кроз обезбеђење једнаких услова за све конкуренте, као и добру регулацију монопола,
- водити добро балансирану економску политику која помаже пословању и подстиче инвестиције (као стубови развоја евидентирани су сектори транспорта, енергетике, телекомуникација и информационе технологије, некретнина и грађевинарства, тржишта рада и запошљавања),
- унапредити извоз, као кључни елемент развоја.

Екстерни фактор, као један од важних за опоравак српске привреде, углавном се везује за започети опоравак зоне евра и почетак преговора о чланству Србије у Европској унији, што би, према проценама, требало да да кључни допринос расту инвестиција у 2014. години и наставку раста извоза. Озбиљније позитивне ефекте на привредни раст у Србији, међутим, реално је очекивати у средњорочном периоду, након спроведених реформи и реструктурирања привредног сектора, дакле, у садејству интерног и екстерног фактора овог раста. У прилог овој констатацији је и стручна процена да се очекује успоравање раста БДП у 2014. години на око 1%, чему ће наставити да даје негативан допринос раст финалне потрошње, очекивани пад пољопривредне производње, спорији раст индустријске производње по основу исцрпљивања ефеката раста производње у аутомобилској индустрији, која је, поред производње кокса и деривата нафте, дала највећи допринос њеном расту у 2013. години.

Монетарна политика и привредни раст

Мере монетарне и фискалне политике у малим и отвореним економијама као што је српска, углавном имају врло ограничен антирецесиони домет, и, краткорочно посматрано, оне би пре свега требало да буду у функцији обезбеђења макроекономске стабилности. Овакви напори носилаца ове две економске политике, међутим, не могу дати очекиване резултате на дужи рок, уколико их паралелно не прате мере за одржив дугорочни привредни раст.

Напори креатора монетарне политике у Србији да у свом домену дају допринос стварању повољнијег амбијента за привредни опоравак у Србији, током друге половине 2013. године дали су задовољавајуће резултате. Добро одмерене мере монетарне политике, водиле су у правцу слабљења инфлаторних притисака, нарочито у последња два квартала 2013. године. Додатни импулс оваквом тренду дао је и пад цена пољопривредних производа, ниска агрегатна тражња и стабилан девизни курс. Инфлациона очекивања на крају године стабилизована су у границама циља, инфлација је у четвртном кварталу достигла историјски минимум (2,2% у децембру) и била испод доње границе дозвољеног одступања од циља (4 +/- 1,5%), што би требало у наредном периоду да води у правцу стабилизације кретања цена. Фактори који ће и у наредном средњорочном периоду допринети успоравању раста цена су, према процени креатора монетарне политике, ниска агрегатна тражња, као последица спорог привредног опоравка, већ предузете мере фискалне консолидације и пад кредитне активности.

Ублажавање монетарне политике спровођено је током године постепено, што је пратила и одлука о смањењу висине **референтне каматне стопе**. Ова стопа постепено је снижавана током године - од 11,75% у првом кварталу 2013. године, до 9,50% у децембру 2013. Извршни одбор НБС оценио је да кретање фактора инфлације током године, нарочито у последњем кварталу, даје поуздану основу за доношење овакве одлуке.

Figure 2 - Monetary policy - Interest rates*

annual level

No.	Interest rate name	2008	2010	2012	2013
1.	Benchmark interest rate	17.75%	11.50%	11.25%	9.50%
2.	BEONIA (end of month)	18.42%	12.02%	9.81%	7.04%
3.	Aggregate average weighted interest rate on NBS securities for open market operations	14.67%	8.97%	9.66%	8.93%
4.	Aggregate average weighted interest rate on T-bills of the RS	5.34%	10.98%	12.97%	n/a**

* Interest rates in the table represent the aggregate weighted averages for the whole year, except for BEONIA rate, in respect of which the data are given at the level it recorded at the end of December in the observed years.

** The NBS still has not published the aggregate average weighted interest rate on T-bills of the RS in 2013.

Source: Statistical Bulletin of the NBS, January 2014, www.nbs.rs

Interest rates at the money market followed the trends of the benchmark interest rate. The average weighted monthly BEONIA rate in the first half of the year stayed at the benchmark interest rate level, only to drop to 7.04% by the end of the year (in December). Interest rates on government securities also recorded a drop, reaching 9.5% in December. In addition to the benchmark interest rate, the decline of interest rates at the government securities market was influenced by several other factors – the increased demand for these securities on the part of non-residents, the drop of risk premium, the announced measures of fiscal consolidation and the unprecedentedly low inflation.

Figure 3 - Banking sector of Serbia - Average weighted interest rates on total loans and deposits

annual level

No.	Item	2011	2012	2013			
		Dec.	Dec.	Mar.	Jun.	Sep.	Dec.
1.	Total bank loans (retail and non-financial sector)	13.88%	14.99%	15.40%	15.08%	15.54%	13.85%
2.	Total deposits in banks	2.90%	2.73%	2.88%	2.44%	2.28%	2.15%
3.	Interest margin (1-2) in percentage points	10.98	12.26	12.52	12.64	13.26	11.70

Source: Statistical Bulletin of the NBS, January 2014, www.nbs.rs

Interest rates on dinar-denominated loans granted by banks to the corporate and retail sector in 2013 also followed the trends of the benchmark interest rate.

The average weighted interest rate on total bank loans in 2013 recorded a drop compared to the level it had at the end of the previous year. In structural terms, however, the reduced interest rates on dinar-denominated loans granted to the corporate sector in the fourth quarter (13.5%) were mostly impacted by the drop in interest rates on loans for working capital, whereas the reduced interest rates on dinar-denominated loans granted to the retail sector were mostly impacted by the drop in interest rates on cash loans by 0.5 percentage points (19.5%). Interest rates on new euro and euro-indexed dinar loans also decreased in the fourth quarter compared to September by 0.6 percentage points, amounting to 6.5% in December.

The average weighted interest rate on total bank deposits in 2013 was lower compared to the year before by 0.58 percentage points.

The dinar-to-euro exchange rate recorded a rather balanced and stable trend throughout the year. Year-on-year, observed at the end of the period, in 2013 the dinar nominally depreciated against the euro by 0.8%.

However, the trends at the FX market in the fourth quarter of 2013 were marked by appreciation of the dinar against the euro. The reasons behind such pressures were primarily the drop of risk

Слика 2. - Монетарна политика - Каматне стопе

годишњи ниво

Р. бр.	Назив каматне стопе	2008.	2010.	2012.	2013.
1.	Референтна каматна стопа	17,75%	11,50%	11,25%	9,50%
2.	BEONIA (стање на крају месеца)	18,42%	12,02%	9,81%	7,04%
3.	Збирна просечна пондерисана каматна стопа на ХоВ којима НБС обавља операције на отвореном тржишту	14,67%	8,97%	9,66%	8,93%
4.	Просечно пондерисана каматна стопа на државне записе РС збирно	5,34%	10,98%	12,97%	н.п.**

* Каматне стопе у табели представљају збирне просечно пондерисане просеке за целу годину, осим каматне стопе BEONIA, за коју су дати подаци о нивоу који је имала на крају децембра месеца у посматраним годинама

** НБС још увек није објавила збирну просечно пондерисану каматну стопу на државне записе РС за 2013. годину

Извор података: Статистички билтен НБС, јануар 2014. године, www.nbs.rs

Каматне стопе на тржишту новца пратиле су кретање референтне каматне стопе. Просечно пондерисана месечна стопа BEONIA у првој половини године била је на нивоу референтне стопе, да би до краја године пала на ниво од 7,04% (децембар месец). Каматне стопе на државне ХоВ такође су забележиле пад и у децембру достигле ниво од 9,5%. Осим референтне каматне стопе, на пад каматних стопа на тржишту државних ХоВ утицало је још неколико фактора - повећана тражња нерезидента за овим хартијама, пад премије ризика, објава мера фискалне консолидације и рекордно ниска инфлација.

Слика 3. - Банкарски сектор Србије - Просечно пондерисане каматне стопе на укупне кредите и депозите

годишњи ниво

Р. бр.	Назив	2011.	2012.	2013.			
		дец.	дец.	мар.	јун	сеп.	дец.
1.	Укупни кредити банака (становништво и нефинансијски сектор)	13,88%	14,99%	15,40%	15,08%	15,54%	13,85%
2.	Укупни депозити код банака	2,90%	2,73%	2,88%	2,44%	2,28%	2,15%
3.	Каматна маржа (1-2) у п.п.	10,98	12,26	12,52	12,64	13,26	11,70

Извор података: Статистички билтен НБС, јануар 2014. године, www.nbs.rs

Каматне стопе на динарске кредите које су банке одобравале привредном сектору и сектору становништва током 2013. године, такође су пратиле кретање референтне каматне стопе.

Просечно пондерисана каматна стопа на укупне кредитне пласмане банака у 2013. години забележила је пад у односу на ниво који је имала на крају претходне године. Структурно посматрано, међутим, на пад каматних стопа на динарске кредите привредном сектору у четвртном кварталу (13,5%) највећи утицај имао је пад каматних стопа на кредите за обртна средства, док је на смањење каматних стопа на динарске кредите становништву, највећи утицај имао пад каматних стопа на готовинске кредите од 0,5 п.п. (19,5%). Каматне стопе на новоодобрене кредите у еврима и динарске евроиндексиране кредите, такође су снижене у четвртном кварталу у односу на септембар за 0,6 п.п. и у децембру су износиле 6,5%.

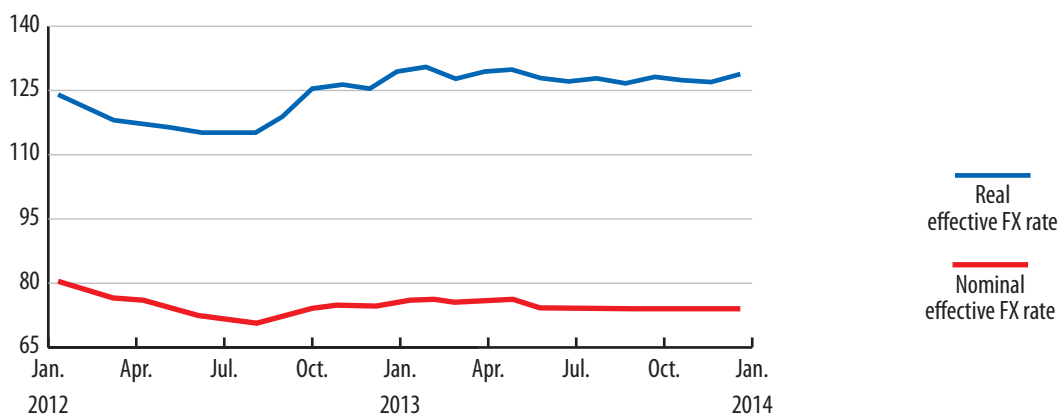
Просечно пондерисана каматна стопа на укупне депозите код банака у 2013. години нижа је у односу на претходну за 0,58 п.п.

Девизни курс динара према еврима бележи прилично уједначено и стабилно кретање током године. На нивоу године, посматрано крајем периода, динар је у 2013. години номинално ослабио према еврима за 0,8%.

Кретања на девизном тржишту у четвртном кварталу 2013. године, међутим, била су у знаку апресијације динара у односу на евро. Разлог овим притисцима су пре свега пад премије ри-

premium and increased investments into dinar securities by non-residents. The appreciation pressures were temporarily stopped in early December, due to the impact of heightened foreign exchange demand for the purpose of paying for the import of energy sources, whereas the stabilization of the dinar-to-euro FX rate trends was contributed to by other factors as well –inflow of foreign direct investments, trends in foreign trade exchange, and increased inflow in respect of foreign exchange operations.

Figure 4 - Dinar FX rate (average 2005 = 100)

Source: Statistical bulletin of NBS, January 2014, www.nbs.rs

Monetary stability indicators (prices and the FX rate), along with the stimulating signals that the monetary policy makers conveyed by lowering the benchmark interest rate, whose trends were followed by interest rates, nevertheless had no impact on the volume of bank loans. High credit risk, which the banks are exposed to due to the risky position of the economic and public sector, along with the problems in loan collection and growth of non-performing loans, called for a more rigorous risk assessment and additional prudence in lending. The trends at the domestic credit market were unfavourable in 2013. Such a situation in terms of banks' lending activity only confirmed that the sole implementation of monetary policy measures does not suffice, given their rather limited anti-recessionary scope; hence every attempt to employ them to boost the economy rather influences the FX rate, inflation and foreign deficit trends, than it facilitates economic activity and employment.

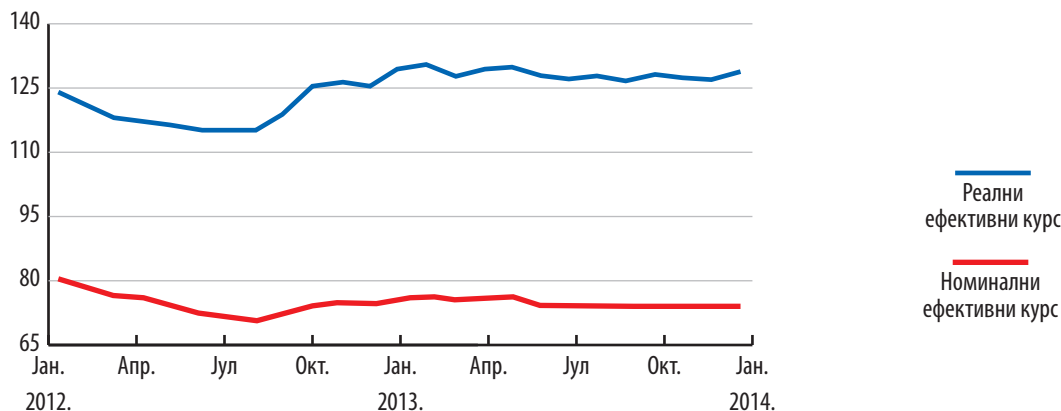
Total bank loans in Serbia at the end of 2013 amounted to RSD 1,863,271 million (EUR 16,253 million), having recorded the nominal and real drop by 5%, compared to the end of 2012. The decreased volume of credit placements is still evident even after excluding the receivables of banks whose operating license was revoked in the past year. Such trends at the domestic credit market in 2013 are nothing but a continuation of the trends manifested in the past two years, which unambiguously points to the stagnation in lending activities of domestic banks³.

The banks' receivables in respect of loans in the fourth quarter of 2013, if we disregard the effects of FX rate fluctuations, decreased by 2.3%, which is largely the consequence of a drop in corporate loans. This decline is, to a certain extent, also the result of the operating license being revoked from Privredna banka Belgrade in October 2013.

³ Year-on-year, loans extended in Serbia in 2012, when we exclude the effect of FX rate fluctuations, increased by RSD 58,100 million (EUR 511 million), which is half less than in 2011.

зика и повећана улагања нерезидената у динарске ХоВ. Ап्रेसијацијски притисци привремено су заустављени почетком децембра, под утицајем повећане тражње за девизама ради плаћања увоза енергената, а стабилизацији кретања курса динара допринели су и други фактори - прилив страних директних инвестиција, кретања у спољнотрговинској размени и повећан прилив по основу мењачких послова.

Слика 4. - Курс динара (2005 = 100)

Извор: Статистички билтен НБС, јануар 2014. године, www.nbs.rs

Индикатори монетарне стабилности (цене и курс), као и подстицајни сигнали, које је креатор монетарне политике слао кроз снижавање референтне каматне стопе, чије кретање су пратиле каматне стопе, нису имали утицаја на обим пласмана банака. Присуство високог кредитног ризика, коме су банке изложене због ризичне позиције привредног и јавног сектора, проблеми у наплати потраживања и раст високо ризичних кредита, налагали су ригорознију процену ризика и додатну опрезност у пласирању средстава. Кретања на домаћем кредитном тржишту била су неповољна током 2013. године. Оваква ситуација у погледу кредитне активности банака је потврда да примена само мера монетарне политике није довољна и да оне имају врло ограничен антирецесиони домет, па сваки покушај да се њима покрене привреда, више утиче на кретање курса, инфлације и и спољног дефицита, него што подстиче привредну активност и запосленост.

Ниво укупних кредитних пласмана банака на крају 2013. године износи 1.863.271 милиона динара (16.253 милиона евра) и бележи номинални и реални пад од 5%, у односу на крај претходне године. Пад обима кредитних пласмана присутан је и ако се из потраживања домаћих банака по основу кредита искључе потраживања банака којима су у последњој години дана одузете дозволе за рад. Оваква кретања на домаћем кредитном тржишту током 2013. године, наставак су трендова из претходне две године, што недвосмислено указује на стагнацију у кредитној активности домаћих банака³.

Потраживања банака по основу кредита у четвртном кварталу 2013. године, без ефеката промене девизног курса, опала су за 2,3%, што је у највећој мери последица пада кредита привреди. Део тог пада резултат је и одузимања дозволе за рад Привредној банци Београд у октобру месецу.

³ Посматрано на нивоу године, кредити одобрени у земљи у 2012. години, када се искључи ефекат промене курса, повећани су за 58.100 милиона динара (511 милиона евра), што је двоструко мање него у 2011. години.

Figure 5 - Banking sector of Serbia - Total bank loans at the end of 2013*

position at the end of the period, in million RSD / EUR million

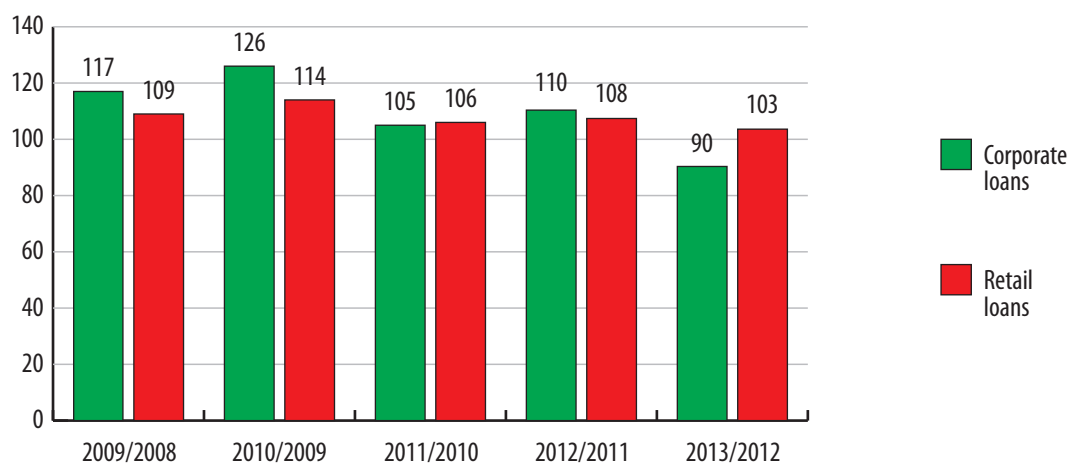
Sector	Curr.	2012	2013	Absolute growth (4-3)	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
Public enterprises	RSD	106,214	97,961	-	92
	EUR	934	854	-	91
Companies	RSD	1,117,655	1,012,277	-	90
	EUR	9,828	8,830	-	90
Retail	RSD	652,686	673,691	21,005	103
	EUR	5,739	5,876	137	102
Other financial organizations	RSD	40,210	44,072	3,862	110
	EUR	354	384	30	108
Other (local authorities and non corporate organisations level)	RSD	33,292	35,271	1,979	106
	EUR	293	308	15	105
Total	RSD	1,950,057	1,863,271	-	95
	EUR	17,148	16,253	-	95

* Without the lendings to NBS

Source: Statistical Bulletin of the NBS, January 2014, www.nbs.rs

Corporate loans, if we disregard the effect of FX rate fluctuations, in 2013 decreased by RSD 105,378 million (EUR 919 million), i.e. by 10%, out of which amount these loans only in the fourth quarter recorded a drop by RSD 35,600 million (EUR 310 million).

Figure 6 - Corporate and retail loan indices

Source: Statistical bulletin of NBS, January 2014, www.nbs.rs

Although retail loans, disregarding the effect of FX rate fluctuations, in the fourth quarter recorded a drop by RSD 3,300 million (EUR 29 million), owing to the growth in the volume of these loans in the previous three quarters, at the end of the year the volume of retail loans increased by RSD 21,005 million (EUR 183 million).

Слика 5. - Банкарски сектор Србије - Укупни кредитни пласмани банака на крају 2013. године*

стање крајем периода, у мил. дин. / мил. евра

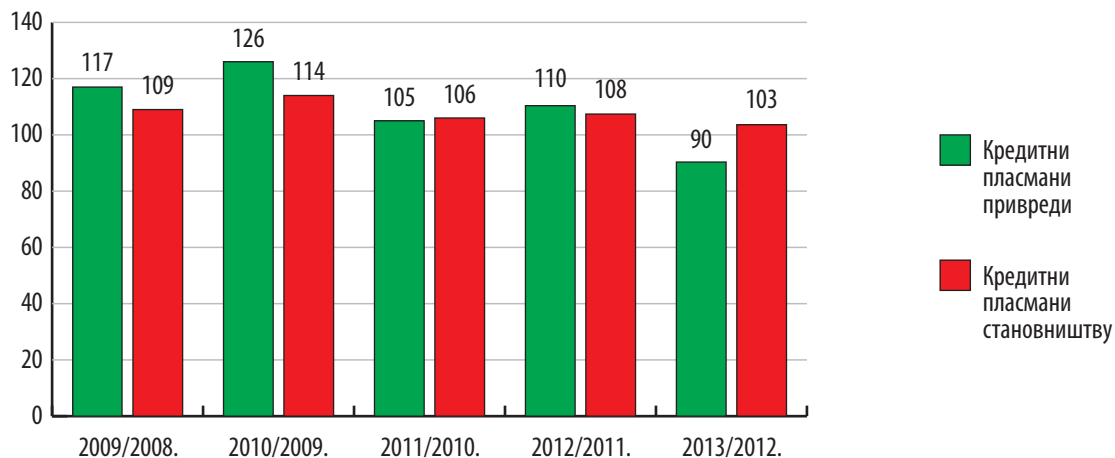
Сектор	Валута	2012.	2013.	Апсолутни раст (4-3)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5	6
Јавна предузећа	RSD	106.214	97.961	-	92
	EUR	934	854	-	91
Привредна друштва	RSD	1.117.655	1.012.277	-	90
	EUR	9.828	8.830	-	90
Становништво	RSD	652.686	673.691	21.005	103
	EUR	5.739	5.876	137	102
Друге финансијске организације	RSD	40.210	44.072	3.862	110
	EUR	354	384	30	108
Остало (локални ниво власти и непривредне организације)	RSD	33.292	35.271	1.979	106
	EUR	293	308	15	105
Укупно	RSD	1.950.057	1.863.271	-	95
	EUR	17.148	16.253	-	95

*Без пласмана НБС

Извор података: Статистички билтен НБС, јануар 2014. године, www.nbs.rs

Кредити привреди, без ефеката промене курса, у 2013. години смањени су за 105.378 мил. динара / 919 мил. евра или за 10%, од ког износа је забележени пад ових кредита само у четвртом кварталу износио 35.600 мил. динара / 310 мил. евра.

Слика 6. - Индекси кредитних пласмана банака привреди и становништву

Извор: Статистички билтен НБС, јануар 2014. године, www.nbs.rs

Иако су кредити становништву у четвртом кварталу, без ефеката промене курса, забележили пад од 3.300 мил. динара / 29 мил. евра, захваљујући расту обима ових кредита у претходна три тромесечја, обим кредитних пласмана становништву на крају године повећан је за 21.005 мил. динара / 183 мил. евра.

Financial Position

The context of the macroeconomic environment in light of the trends in the basic business and financial position indicators of the economic sector in Serbia over the last years **directly impacted the financial position and business results of the banking sector**. A strongly manifested tendency of slowing down of the nominal and real growth of financial strength and stability indicators of the banking sector of Serbia, recorded during the previous four years, continued in 2013 as well. As opposed to that, the banking sector's balance sheet structure quality indicators, at the end of 2013, are extremely positive:

- Capital adequacy ratio → 20.9%;
- Coverage of NPLs by loss provisioning → 116.5%; and
- Liquidity ratio → 2.5.

Figure 7 - Banking Sector of Serbia - Balance Sheet

in million RSD / EUR million

No.	Item	Curr.	31.12.2012	31.12.2013	Index
1	2	3	4	5	4/4
I	Total assets (1-3)	RSD	2,879,685	2,846,224	99
		EUR	25,322	24,827	98
1.	Operating assets	RSD	2,748,972	2,701,647	98
		EUR	24,173	23,566	97
2.	Fixed assets	RSD	86,450	92,093	106
		EUR	760	803	106
3.	Other	RSD	44,263	52,484	118
		EUR	389	458	118
II	Total liabilities and capital	RSD	2,879,685	2,846,224	99
		EUR	25,322	24,827	98
1.	Total liabilities	RSD	2,288,523	2,251,825	98
		EUR	20,124	19,642	98
2.	Capital	RSD	591,162	594,399	100
		EUR	5,198	5,185	100
III	Off balance sheet	RSD	2,980,236	3,160,044	106
		EUR	26,207	27,564	105

Source: Association of Serbian Banks

The economic illogic, however, in which the growth of the banking sector's financial strength indicators are slowing down, yet at the same time financial stability and liquidity are maintained at a high level, can only be explained by the extremely prudential risk and capital management in banks in Serbia, and the prudential supervision of banking operations, conducted by the national supervisor. Nonetheless, this is a position entailing high business risk, warning us of the banking sector resilience, and indicating that it is only a matter of time, for how much longer the banks will be able to control the pressures from the domestic and external environment continuing to pose a serious challenge to its stability.

Balance sheet size of the banking sector of Serbia, at the end of 2013, recorded both nominal and real year-on-year growth by 1% lower compared to the position at the end of previous year and at the end of the period amounted to RSD 2,846,224 million (EUR 24,827 million). Such year-on-year trends of the real value of the balance sheet size indicate stagnation.

As was the case during the previous years, in 2013 as well, the volume and growth dynamic of the balance sheet size of the banking industry of Serbia was mostly impacted by the growth of financial

Финансијска позиција

Контекст макроекономског окружења у светлу кретања основних индикатора пословне и финансијске позиције привредног сектора у Србији последњих година, имао је директног **утицаја на финансијску позицију и резултате пословања банкарског сектора**. Врло изражена тенденција успоравања номиналног и реалног раста индикатора финансијске снаге и стабилности банкарског сектора Србије, забележена у претходне четири године, настављена је и у 2013. години. Насупрот томе, индикатори квалитета билансне структуре банкарског сектора на крају 2013. изузетно су позитивни:

- стопа адекватности капитала → 20,9%
- покривеност бруто високо ризичних кредита резервацијама за процењене губитке → 116,5%
- показатељ ликвидности → 2,5.

Слика 7. - Банкарски сектор Србије - Биланс стања

у мил. дин. / мил. евра

Р. бр.	Елемент	Вал.	31.12.2012.	31.12.2013.	Индекс
1	2	3	4	5	5/4
I	Укупна актива (1-3)	RSD	2.879.685	2.846.224	99
		EUR	25.322	24.827	98
1.	Оперативна средства	RSD	2.748.972	2.701.647	98
		EUR	24.173	23.566	97
2.	Основна средства	RSD	86.450	92.093	106
		EUR	760	803	106
3.	Остало	RSD	44.263	52.484	118
		EUR	389	458	118
II	Укупна пасива	RSD	2.879.685	2.846.224	99
		EUR	25.322	24.827	98
1.	Укупне обавезе	RSD	2.288.523	2.251.825	98
		EUR	20.124	19.642	98
2.	Капитал	RSD	591.162	594.399	100
		EUR	5.198	5.185	100
III	Ванбилансне позиције	RSD	2.980.236	3.160.044	106
		EUR	26.207	27.564	105

Извор података: Удружење банака Србије

Економска нелогичност, у којој долази до успоравања раста индикатора раста финансијске снаге банкарског сектора, уз истовремено одржавање његове финансијске стабилности и ликвидности на високом нивоу, може се објаснити само врло пажљивим управљањем ризицима и капиталом у банкама у Србији, али и пруденцијом супервизијом пословања банака, коју спроводи национални супервизор. И поред тога, реч је о позицији високог пословног ризика, која упозорава на издржљивост банкарског сектора и указује да је питање времена у коме ће банке моћи да контролишу притиске из домаћег и спољног окружења, који су озбиљан изазов његовој стабилности.

Билансна величина банкарског сектора Србије на крају 2013. године бележи нижи номинални и реални раст у односу на стање на крају претходне године за 1%, и на крају периода износи 2.846.224 милиона динара (24.827 милиона евра). Овакво кретање реалне вредности билансне величине указује на стагнацију.

strength of one bank established with the majority foreign capital, and one bank established with the majority domestic capital (criterion – balance sheet size of RSD 300,000-450,000 million / EUR 2,617-3,925 million). These two banks have retained the leading position, given that their financial potential makes up for 28% of the total balance sheet size at the sector level.

The lower levels of the banking sector's balance sheet structure are less favourable, as the financial potential of seven banks, whose balance sheet size ranges from RSD 100,000-250,000 million (EUR 872-2,181 million) makes up for 43% of the total balance sheet size at the sector level, i.e. the remaining 29% of the balance sheet size is made up of the potential of 21 banks.

Off-balance sheet items in 2013 also recorded a low nominal growth by 6%, compared to the position at the end of the previous year. The most important positions in the structure of off-balance sheet items are Other Off-balance Sheet Items, with 65.2% share, followed by Incurrent Future Bank Liabilities, with 15.1%, and Derivatives with 9.7%.

Figure 8 - Banking Sector of Serbia - Structure of total classified balance sheet assets and off balance sheet items - relative indicators*

in %

Total classified assets	% of share in total classified assets		
	31.12.2009	31.12.2011	31.12.2013
A + B + C	80.7	79.1	79.3
D + E	19.3	20.9	20.7
Total classified assets	100	100	100

* Position at the end of the period

Source: Association of Serbian Banks

According to **the balance sheet positions quality criterion**, the basic elements of the balance sheet structure indicate the following:

- **Quality of the balance sheet assets structure and of the off-balance sheet items** from the previous years was preserved in 2013 as well, in terms of the high share of higher ranking assets (A, B, C) of 79.3% in total classified assets. This indicator may be deemed a sound one in the context of identified problems in the economic sector of Serbia and the increased credit risk exposure of banks. This indicator is certainly the result of prudential credit risk management in banks, but also of a more relaxed regulatory framework prescribing minimum classification criteria for banks' receivables. Nevertheless, this indicator should be taken with caution, bearing in mind the growth of non-performing loans at the sector level, and the high credit risk the banks are exposed to due to the position of the economic sector.

In terms of structure, the share of high ranking balance sheet assets (A, B, C) in total classified balance sheet assets amounted to 75.1%, whereas the share of high ranking off-balance sheet assets (A, B, C) in total classified off-balance sheet assets amounted to 93.6%. These data confirm that in 2013 there were no changes in the structure of classified balance sheet and off-balance sheet assets compared to the year before.

- **Growth trend of the non-performing loans (NPLs) share** in the total extended loans at the sector level from the previous years also continued in 2013.

Као и претходних година, и у 2013. години на обим и динамику раста билансне величине банкарске индустрије Србије, највећи утицај имао је раст финансијске снаге једне банке основане већинским страним капиталом и једне банке основане већинским домаћим капиталом (критеријум - билансна величина од 300.000-450.000 милиона динара / 2.617-3.925 милиона евра). Ове две банке задржавају лидерску позицију, обзиром да њихов финансијски потенцијал чини 28% укупне билансне величине на нивоу сектора.

Нижи нивои структуре билансне величине банкарског сектора су неповољнији, обзиром да финансијски потенцијал 7 банака, чија се билансна величина креће од 100.000-250.000 милиона динара (872-2.181 милиона евра), чини 43% укупне билансне величине на нивоу сектора, односно, преосталих 29% билансне величине чини потенцијал 21 банке.

Ванбилансне позиције током 2013. године такође бележе низак номинални раст од 6% у односу на стање на крају претходне године. Најзначајније позиције у структури ванбилансних позиција су Друге ванбилансне позиције са 65,2 % учешћа, Преузете будуће обавезе банака са 15,1 % и Деривати са 9,7%.

Слика 8. - Банкарски сектор Србије - Структура укупно класификоване билансне и ванбилансне ктиве - релативни показатељи*

Укупно класификована актива	% учешћа у укупно класификованој активи		
	31.12.2009.	31.12.2011.	31.12.2013.
А + Б + В	80,7	79,1	79,3
Г + Д	19,3	20,9	20,7
Укупно класификована актива	100	100	100

у%

* Стање на крају периода

Извор: Удружење банака Србије

Мерено **критеријумом квалитета билансних позиција**, основни елементи структуре биланса стања показују следеће:

- **Квалитет структуре билансне активе и ванбилансних ставки** из претходних година, задржан је и у 2013. години, у смислу високог учешћа више рангиране активе, билансне и ванбилансне - (А, Б, В) од 79,3% у укупно класификованој активи. Овај показатељ се може сматрати добрим у контексту евидентираних проблема у привредном сектору земље и повећаној изложености банака кредитном ризику. Показатељ је свакако резултат пажљивијег управљања овим ризиком у банкама, али и релаксације регулативе којом се прописују минимални критеријуми класификације потраживања банака. Овај показатељ би ипак требало прихватити опрезно, имајући у виду раст обима високо ризичних кредита на нивоу сектора и висок кредитни ризик коме су банке изложене због стања у привредном сектору.

Структурно посматрано, учешће више рангиране билансне активе (А, Б, В) у укупној рангираној билансној активи износи 75,1%, односно, учешће више рангиране ванбилансне активе (А, Б, В) у укупној рангираној ванбилансној активи износи 93,6%. Ови подаци потврђују да у 2013. години нема промена у структури класификоване билансне и ванбилансне активе у односу на претходну.

- **Тренд раста учешћа високо ризичних кредита (NPL)** у укупно одобреним кредитима на нивоу сектора из претходних година, настављен је и у 2013.

**Figure 9 - Banking Sector of Serbia - Position of Non Performing Loans (NPLs)*
(gross accounting value)**

in million RSD / EUR million

Item	Curr.	2009	2011	2013	Index 2011/2009	Index 2013/2011
Total loans extended	RSD	1,285,664	1,806,064	1,496,878	140	83
	EUR	13,408	17,260	13,057	129	76
NPLs	RSD	202,415	342,655	334,117	169	97
	EUR	2,111	3,274	2,914	155	89
% of share of NPLs in total loans	RSD	15.74%	18.97%	22.32%	-	-
	EUR	15.74%	18.97%	22.32%	-	-

* Position at the end of the period

Source: Association of Serbian Banks

At the end of 2013, the share of non-performing loans in total extended loans amounted to 22.32% and is thereby higher by 4.65 percentage points compared to the end of the year before. The increased share of non-performing loans in total extended loans is a consequence of higher volume of NPLs, but also of the reduced volume of bank loans in 2013.

Non-performing loans were, at the end of 2013, covered by calculated provisions for estimated losses amounting to 116.5%.

Figure 10 - Banking Sector of Serbia - Sectors with the highest percentage of non-performing loans (NPLs)*

in %

Share of gross NPLs in gross loans approved to:	31.12.2009	31.12.2011	31.12.2013	Growth in percentage points	Growth in percentage points
1	2	3	4	3-2	4-3
Corporate companies	20.92	24.63	28.07	3.71	3.44
Entrepreneurs	14.90	25.08	30.06	10.18	4.98
Banks	9.98	7.63	8.08	-	0.45
Households	8.23	7.93	10.27	-	2.34

* Position at the end of the period

Source: Association of Serbian Banks

In terms of the sector structure, the highest percentage of non-performing loans, as in the previous years, was recorded in the structure of loans granted to commercial companies and entrepreneurs.

- **Total liabilities** at the sector level recorded a nominal and real drop by 2% at the end of 2013 compared to the end of 2012, which is a continuation of the downward trend recorded by this balance sheet position in the previous years.

The share of total liabilities in the structure of balance sheet liabilities at the end of the year amounted to 79.1% and thereby remained at the same level as at the end of the previous year.

- **Total deposits** at the end of 2013 reached RSD 1,616,390 million (EUR 14.099 million) and, compared to the balance at the end of the previous year, increased by 14%. The highest absolute growth in 2013 was recorded in the category of retail deposits (growth by RSD 55,879 million / EUR 487 million), whereas corporate deposits recorded a drop (by RSD 12,118 million / EUR 106 million), mostly due to the decreased FX corporate deposits. The currency structure of de-

Слика 9. - Банкарски сектор Србије - Стање високо ризичних кредита (NPL)* (брutto књиговодствена вредност)

у мил. дин. / мил. евра

Елемент	Вал.	2009.	2011.	2013.	Индекс 2011/2009.	Индекс 2013/2011.
Укупно одобрени кредити	RSD	1.285.664	1.806.064	1.496.878	140	83
	EUR	13.408	17.260	13.057	129	76
Високо ризични кредити	RSD	202.415	342.655	334.117	169	97
	EUR	2.111	3.274	2.914	155	89
% учешћа високо ризичних у укупним кредитима	RSD	15,74%	18,97%	22,32%	-	-
	EUR	15,74%	18,97%	22,32%	-	-

* Стање на крају периода

Извор: Удружење банака Србије

На крају 2013. године, учешће високо ризичних кредита у укупно одобреним кредитима износи 22,32% и веће је за 4,65 п.п у односу на крај претходне године. Раст учешћа високо ризичних кредита у укупно одобреним кредитима последица је раста обима високо ризичних кредита, али и смањења обима кредитних пласмана банака у 2013. години.

Високо ризични кредити на крају 2013. године (децембар) покривени су обрачуном резервом за процењене губитке са 116,5%.

Слика 10. - Банкарски сектор Србије - Сектори са највишим процентом високо ризичних кредита (NPL)*

у %

Учешће бруто високо ризичних кредита у бруто кредитима одобреним:	31.12.2009.	31.12.2011.	31.12.2013.	Раст у п.п.	Раст у п.п.
1	2	3	4	3-2	4-3
Привредним предузећима	20,92	24,63	28,07	3,71	3,44
Предузетницима	14,90	25,08	30,06	10,18	4,98
Банкама	9,98	7,63	8,08	-	0,45
Становништву	8,23	7,93	10,27	-	2,34

* Стање на крају периода

Извор: Удружење банака Србије

По секторској структури посматрано, највећи проценат високо ризичних кредита, као и претходних година, забележен је у структури кредита одобрених привредним предузећима и предузетницима.

- **Укупне обавезе** на нивоу сектора забележиле су номинални и реални пад на крају 2013. године у односу на крај претходне од 2%, што представља само наставак тренда успоравања кретања ове билансне позиције из претходних година.

Учешће укупних обавеза у структури билансне пасиве на крају године је 79,1% и на истом је нивоу као и на крају претходне године.

- **Укупни депозити** на крају 2013. године износе 1.616.390 милиона динара (14.099 милиона евра) и у односу на стање на крају претходне године већи су за 14%. Највиши апсолутни раст у 2013. години забележили депозити становништва (за 55.879 милиона динара / 487 милиона евра), док су депозити привреде забележили пад (за 12.118 милиона динара /

posits retained its long-standing proportion – foreign currency deposits accounting for 74.5%, and dinar-denominated deposits accounting for 25.5% of total deposits.

Figure 11 - Banking Sector of Serbia - Currency structure of banks' deposit potential*

in million RSD / EUR million

Deposit	Curr.	2012	% of share	2013	% of share	Index
1	2	3	4	5	6	5/3
In dinars (transaction and time deposits)	RSD	362,830	23.4	412,322	25.5	114
	EUR	3,191	23.4	3,597	25.5	113
In FX	RSD	1,186,377	76.6	1,204,068	74.5	101
	EUR	10,432	76.6	10,503	74.5	101
Total	RSD	1,549,207	100	1,616,390	100	104
	EUR	13,623	100	14,099	100	103

* Position at the end of the period

Including the deposits of the corporate, non-corporate and public sector, local self-government, financial sector, retail clients and the state

Not including limited deposits (deposits of bankrupt banks and companies, whose utilization is limited)

Source: Statistical Bulletin of the NBS, January 2014, www.nbs.rs

- **Total capital** of the banking sector at the end of 2013 reached RSD 594,399 million (EUR 5,185 million), having stayed at the same level, in both nominal and real terms, as at the end of the previous year. Such a level of capital at the end of 2013 implies its relative drop compared to the year before.

Figure 12 - Banking Sector of Serbia - Growth of the total capital of the Serbian banking sector*

Growth/decline	2007/2006	2008/2007	2011/2010	2012/2011	2013/2012
Nominal	+ 52%	+ 28%	+10%	+ 8%	-
Real	+ 51%	+ 18%	+ 11%	-	-

* Position at the end of the period

Source: Association of Serbian Banks

In the total capital structure, **equity capital** as the predominant position at the end of the year reached RSD 427,384 million (EUR 3,728 million), thereby recording a drop by 2% compared to the year before. **Reserves from profit**, as the second-largest position in the total capital structure, at the end of the year reached RSD 178,202 million (EUR 1,554 million), and were thus higher by 12.4% than the balance at the end of 2012.

- **Capital adequacy ratio**, as the ratio of capital and credit risk weighted assets increased by the capital requirements for market and operational risks, at the end of 2013 amounted to 20.9%, which is by one percentage point higher than in the year before (19.9%). This important indicator still remains very sound, bearing in mind the growth in banks' exposure to the credit and market risks at the times of economic stagnation and slump, and is still high above the prescribed minimum (12%). The reason for this is the high share of low risk assets (A, B, C) in the structure of total classified assets at the sector level.

106 милиона евра), углавном због пада девизних депозита привреде. Валутна структура депозита је задржала већ дугогодишњу пропорцију - девизни депозити чине 74,5%, а динарски 25,5% укупних депозита.

Слика 11. - Банкарски сектор Србије - Валутна структура депозитног потенцијала банака*

у мил. дин. / мил. евра

Депозити	Вал.	2012.	% учешћа	2013.	% учешћа	Индекс
1	2	3	4	5	6	5/3
Динарски (трансакциони и орочени)	RSD	362.830	23,4	412.322	25,5	114
	EUR	3.191	23,4	3.597	25,5	113
Девизни	RSD	1.186.377	76,6	1.204.068	74,5	101
	EUR	10.432	76,6	10.503	74,5	101
Укупно	RSD	1.549.207	100	1.616.390	100	104
	EUR	13.623	100	14.099	100	103

* Стање на крају периода

Укључени су депозити привредног, непривредног, јавног сектора, локалне самоуправе, финансијског сектора, физичких лица и државе.

Нису укључени ограничени депозити (депозити банака и привредних друштава у стечају, чије коришћење је ограничено)

Извор: Статистички билтен НБС, јануар 2014. године, www.nbs.rs

- **Укупан капитал** банкарског сектора на крају 2013. године износи 594.399 милиона динара (5.185 милиона евра) и задржава исти ниво, номинално и реално, као на крају претходне године. Овакав ниво капитала на крају 2013. године значи његов релативни пад у односу на претходну годину.

Слика 12. - Банкарски сектор Србије - Међугодишњи раст укупног капитала банкарског сектора Србије*

Раст/пад	2007/2006.	2008/2007.	2011/2010.	2012/2011	2013/2012
Номинални	+ 52%	+ 28%	+ 10%	+ 8%	-
Реални	+ 51%	+ 18%	+ 11%	-	-

* Стање на крају периода

Извор: Удружење банака Србије

У структури укупног капитала **акцијски капитал** као доминантна позиција на крају године износи 427.384 милиона динара (3.728 милиона евра) и бележи пад од 2,0% у односу на претходну годину. **Резерве из добити**, као друга по величини позиција у структури укупног капитала, на крају године износе 178.202 милиона динара (1.554 мил. евра) и веће су у односу на стање на крају претходне године за 12,4%.

- **Коефицијент адекватности капитала**, као однос капитала и кредитним ризиком пондерисане активе увећане капиталним захтевима за тржишне и оперативне ризике, на крају 2013. је 20,9% и за један процентни поен је виши у односу на претходну годину (19,9%). Овај важан показатељ је и даље врло добар ако се има у виду раст изложености банака кредитном и тржишним ризицима у условима економске стагнације и пада, и далеко је изнад прописаног минимума (12%). Разлог томе је високо учешће мање ризичне активе (А, Б, В) у структури укупно класификоване активе на нивоу сектора.

Figure 13 - Banking Sector of Serbia - Capital adequacy ratio*

Regulatory minimum	2007	2009	2011	2012	2013
12	27	22	19.7	19.9	20.9

in %

* Position at the end of the period

Source: Association of Serbian Banks

The conclusions concerning the level of this indicator should, nonetheless, be made with caution, given the banks' exposure to extremely high credit risk in the economic sector and, particularly, the sector of public companies. The high credit risk level has already been manifested through the growing trend of problems in receivables collection, having resulted in the increased amounts of non-performing loans. The problem of the economic sector restructuring is systemic, and until it gets solved as such, at the systemic level, the banks' exposure to credit risk will continuously increase, which will certainly result in further deterioration of credit portfolios' quality.

Liquidity indicators of the banking sector of Serbia in 2013 were at the satisfactory level. The average liquidity ratio at the sector level was 2.5, i.e. somewhat higher than in 2012 (2.0), which may indicate a further decline in business efficiency at the sector level.

Foreign exchange risk ratio (average value at the sector level) was 7 at the end of 2013.

Financial Result

The banking sector of Serbia ended the business year of 2013 with a negative financial result. **The recorded loss** amounted to RSD 2,118 million (EUR 18 million)⁴.

The financial result at the end of 2013 confirms the previous statements that the banking sector of Serbia has been operating under the conditions of high business risk, which, being initial, also generated high credit risk. The major efforts invested by banks in the preceding middle-term period in order to maintain their operations, still were not enough to reverse the trends of operating with low profitability, i.e. at the break-even point, accompanied by the trend of stagnation and relative drop of the sector's stability and strength indicators. Analytical approach to the financial result achieved at the end of 2013 confirms the previous statements, as follows:

- **Extremely low year-on-year growth of net interest income** at the banking sector level in the past four years, at the end of 2013 resulted in the nominal and real growth by 1 percentage point, compared to the end of 2012. The reasons for such trends of net interest income should be sought in the diminished lending activity of banks, and lowered interest rates on bank loans.
- **Business efficacy indicator** has for a long number of years been at the extremely low level, partly as a consequence of risks difficult to assess in advance, including the now already visible negative effects of the recession movements in the economic and public sector, in light of the increased NPLs and problems in receivables collection. **Expenditures from indirect write-offs of banks' placements** at the end of 2013 recorded a growth by 29% compared to the same period in 2012. These expenditures burdened the interest income with 30.0%.
- Low efficiency of assets utilization had an unfavourable effect on **economical business** – expenditures from business operations were 2.3 times higher than profit from fees and commissions.
- **The trend of low rate of return on total engaged funds and capital** recorded over a long time period of many years at the end of 2013 entered the negative zone.

⁴ In the process of determining the financial result, we did not take into account the business results of Privredna banka Beograd, which, in October 2013, got its operating license revoked by the National Bank of Serbia.

Слика 13. - Банкарски сектор Србије - Коефицијент адекватности капитала*

у %

Законски минимум	2007.	2009.	2011.	2012.	2013.
12	27	22	19,7	19,9	20,9

* Стање на крају периода

Извор: Удружење банака Србије

Закључке у погледу висине овог показатеља требало би ипак доносити опрезно, обзиром на изложеност банака врло високом кредитном ризику у привредном и, посебно, сектору јавних предузећа. Висина кредитног ризика већ је регистрована као растући тренд проблема у наплати потраживања и резултира растом нивоа високо ризичних кредита. Проблем реструктурирања привредног сектора је системски и док се као такав не реши, на системском нивоу, изложеност банака кредитном ризику ће бити све већа, што ће сигурно резултирати даљим погоршањем квалитета кредитног портфолија.

Показатељи ликвидности банкарског сектора Србије у 2013. години су задовољавајући. Просечан годишњи коефицијент ликвидности на нивоу сектора је 2,5 и нешто је виши него у претходној (2,0), што може бити индикатор даљег снижавања ефикасности пословања на нивоу сектора.

Коефицијент девизног ризика (просечна вредност на нивоу сектора), на крају 2013. године је 7.

Финансијски резултат

Банкарски сектор Србије пословну 2013. годину завршио је са негативним финансијским резултатом. **Исказани губитак** износи 2.118 милиона динара (18 милиона евра).⁴

Финансијски резултат на крају 2013. године потврђује претходне констатације да банкарски сектор Србије послује у условима високог пословног ризика, кога је, као иницијални, генерисао висок кредитни ризик. Велики напор који су у претходном средњорочном периоду банке уложиле да очувају своје пословање, ипак није могао да заустави трендове пословања са ниском профитабилношћу, односно, на граници рентабилитета, што је пратио тренд стагнације и релативног пада индикатора његове стабилности и снаге. Аналитички приступ исказаном финансијском резултату на крају 2013. године, потврђује претходне констатације:

- **Врло мали међугодишњи раст нето добити од камата** на нивоу банкарског сектора у претходне четири године, на крају 2013. године је резултирао номиналним и реалним растом од 1 п.п., у односу на крај претходне године. Узроке оваквом кретању нето добити од камата требало би тражити у успоравању кредитне активности банака и снижавању каматних стопа на кредитне пласмане банака.
- **Показатељ ефикасности пословања** је на врло ниском нивоу већ дуго година, делом као последица ризика које је тешко проценити унапред, као што су, сада већ видљиви негативни ефекти рецесионих кретања у привреди и јавном сектору, у светлу раста високо ризичних кредита и проблема у наплати потраживања. **Расходи индиректних отписа пласмана** банака на крају 2013. године забележили су раст од 29% у односу на исти период претходне године. Ови расходи теретили су приходе од камата са 30,0%.
- Ниска ефикасност употребе средстава, неповољно се одразила и на **економичност** - расходи оперативног пословања 2,3 пута су већи од прихода од накнада и провизија.
- **Тренд ниске стопе приноса на укупно ангажована средства и капитал** у дугој временској серији од више година на крају 2013. прешао је у зону негативног.

⁴ Приликом утврђивања финансијског резултата нису узети у обзир резултати пословања Привредне банке Београд, којој је Народна банка Србије, у октобру 2013. године, одузела дозволу за рад.

Figure 14 - Banking Sector of Serbia - Financial result

in million RSD / EUR million

No.	Position	Curr.	2012*	2013*	Index
1	2	3	4	5	5/4
1.	Net profit/loss from:				
	- interest rates, fees	RSD	117,055	118,910	101
		EUR	1,029	1,037	101
	- fees and commissions	RSD	35,543	34,796	98
		EUR	312	303	97
	- securities	RSD	616	372	60
		EUR	5	3	60
	- rate of exchange	RSD	-76,182	1,528	-
		EUR	-670	13	-
	- sales of other placements	RSD	100	-5,824	-
		EUR	1	-51	-
	2.	Other revenues (operating and other)**	RSD	92,010	13,906
EUR			809	121	15
3.	Expenditures of indirect write-offs of placements and provisions	RSD	45,651	58,931	129
		EUR	401	514	128
4.	Other operating expenditures	RSD	111,837	106,875	95
		EUR	983	932	95
5.	Profit/loss from regular operations	RSD	11,654	-2,118	-
		EUR	102	-18	-
6.	Net profit/loss from suspended operations	RSD	-	-	-
		EUR	-	-	-
7.	Profit/loss before taxes	RSD	11,654	-2,118	-
		EUR	102	-18	-

* Aggregate for the period 1 January - 31 December of the year under observation

** Including the net revenues from changes in the value of assets and liabilities. This position was extremely high in 2012.

Source: Association of Serbian Banks

Total achieved pre-tax profit in the observed period amounted to RSD 32,546 million (EUR 284 million). In both nominal and real terms, this item has recorded a continuous decline in the past years. Fifteen banks yielded profit from their business operations.

Слика 14. - Банкарски сектор Србије - финансијски резултат

у мил. дин. / мил. евра

Р.бр.	Позиција	Вал.	2012.*	2013.*	Индекс
1	2	3	4	5	5/4
1.	Нето добит/губитак по основу:				
	- камата	RSD	117.055	118.910	101
		EUR	1.029	1.037	101
	- накнада и провизија	RSD	35.543	34.796	98
		EUR	312	303	97
	- продаје ХоВ	RSD	616	372	60
		EUR	5	3	60
	- курсних разлика	RSD	-76.182	1.528	-
		EUR	-670	13	-
	- продаје осталих пласмана	RSD	100	-5.824	-
		EUR	1	-51	-
	2.	Остали приходи (пословни и други)**	RSD	92.010	13.906
EUR			809	121	15
3.	Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања	RSD	45.651	58.931	129
		EUR	401	514	128
4.	Остали пословни расходи	RSD	111.837	106.875	95
		EUR	983	932	95
5.	Добит/губитак из редовног пословања	RSD	11.654	-2.118	-
		EUR	102	-18	-
6.	Нето добит/губитак пословања које се обуставља	RSD	-	-	-
		EUR	-	-	-
7.	Добит/губитак периода пре опорезивања	RSD	11.654	-2.118	-
		EUR	102	-18	-

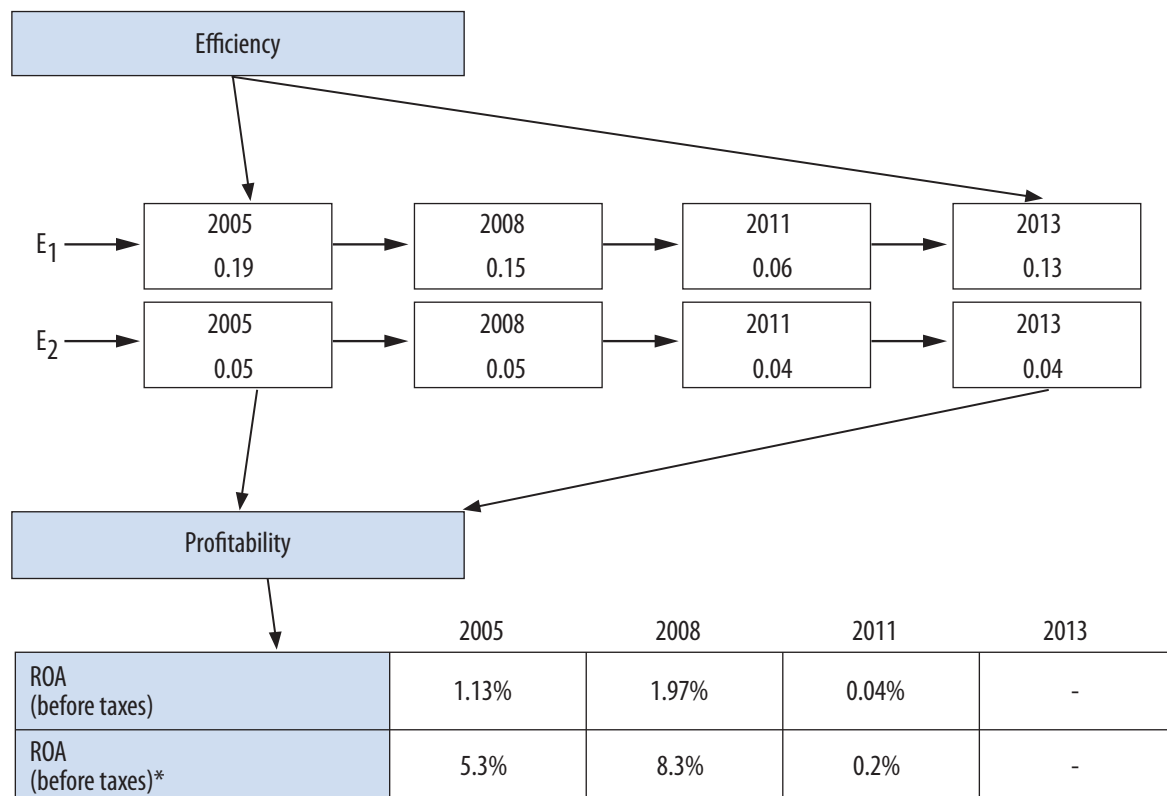
* Кумулатив за период 01.01. - 31.12. посматране године

** Укључени су и нето приходи од промене вредности имовине и обавеза. Ова позиција је у 2012. била изузетно висока.

Извор података: Удружење банака Србије

Укупно остварена добит пре опорезивања у посматраном периоду износи 32.546 милиона динара (284 милиона евра). Номинално и реално, ова величина бележи континуирани пад последњих година. Добит у пословању исказало је 15 банака.

Figure 15 - Efficiency and profitability of the banking sector of Serbia

E1 - total operating revenues/total employed assets

E2 - net interest revenue/total assets employed

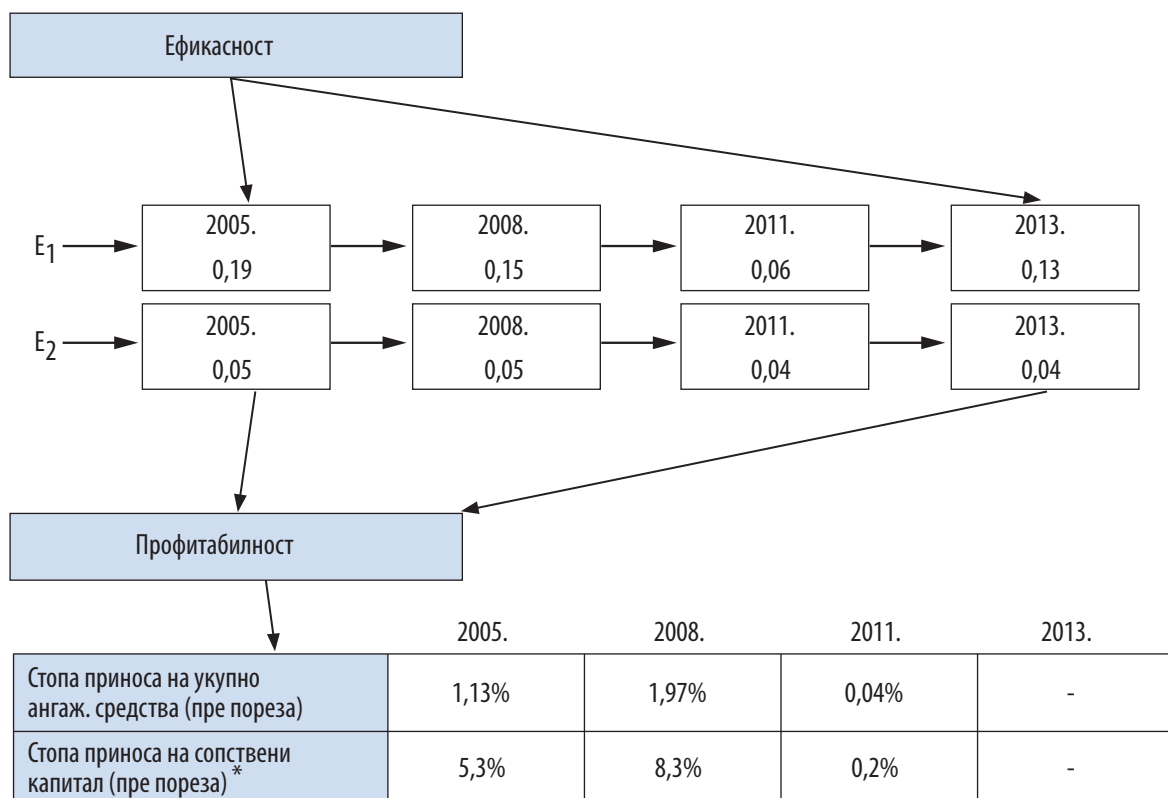
* Not all the banks had submitted the data on paid profit tax, hence the rate of return on equity was calculated on the basis of profit yielded before tax. Had it been calculated on the basis of profit yielded after tax, this rate would have been even lower.

Business losses were recorded by 15 banks in the total amount of RSD 34,665 million (EUR 302 million).

Concluding remarks

- In the past years the economic sector of Serbia has been carrying with increasing difficulty the burden of long-term, unresolved structural problems, having resulted in the years long slump in economic activities. Hesitation of the government when it comes to the restructuring of the economic sector at the systemic level, in combination with the external factors of the economic and financial crisis, which over time only gets more strongly projected on less developed markets, paved the path of economic downfall of Serbia. These trends, recorded in the preceding middle-term period, adversely affected the financial position and business results of the banking sector.
- A strongly manifested tendency of slowing down of the nominal and real growth of **financial strength indicators** of the banking sector of Serbia, recorded during the previous three years, continued in 2013 as well, as confirmed by the following trends:
  - **Balance sheet size** of the banking sector of Serbia, at the end of 2013, recorded both nominal and real year-on-year growth by 1% lower compared to the position at the end of previous year and at the end of the period amounted to RSD 2,846,224 million (EUR 24,827 million).
  - In 2013, similar trends as in the previous years were recorded when it comes to nominal and real growth of total bank loans. In 2013 they recorded a nominal and real drop by 5% compared to 2012, which is a continuation of the trend from the previous years, when bank loans recorded either a slight growth or decline. The changes in bank loans structure, warning against the fact that negative trends in the volume of bank loans have largely been caused

Слика 15. - Ефикасност и рентабилитет банкарског сектора Србије

E_1 - укупни пословни приходи/укупно ангажована средства

E_2 - нето приходи од камата/укупно ангажована средства

* све банке нису доставиле податке о плаћеном порезу на добит, па је стопа приноса на сопствени капитал израчуната на основу остварене добити пре пореза. Ова стопа би била још нижа да је израчуната на основу остварене добити после пореза

Губитак у пословању исказало је 15 банака у укупном износу од 34.665 милиона динара (302 милиона евра).

Закључна разматрања

- Привредни сектор у Србији последњих година све теже носи терет дугорочних, нерешених структурних проблема, што за последицу има вишегодишњи пад привредне активности. Оклевање државе да реструктурирање привредног сектора реши на системском нивоу, али и утицај екстерног фактора економске и финансијске кризе, која се протоком времена само јаче пројектује на мање развијена тржишта, водили су у правцу економског понижања Србије. Ови трендови, забележени у претходном средњорочном периоду, негативно су утицали на финансијску позицију и резултате пословања банкарског сектора.
- Изражена тенденција успоравања номиналног и реалног раста **индикатора финансијске снаге** банкарског сектора Србије, забележена у претходне три године, настављена је и у 2013. години, што потврђују следећи трендови:
  - **Билансна величина** банкарског сектора Србије на крају 2013. године бележи нижи номинални и реални раст у односу на стање на крају претходне године за 1%, и на крају периода износи 2.846.224 милиона динара (24.827 милиона евра).
  - Исте трендове у претходним, али и у 2013. години, бележи номинални и реални раст укупних кредитних пласмана банака. У 2013. години они бележе номинални и реални пад од 5% у односу на претходну, као наставак тренда из претходних година у којима су забележили низак раст или пад. Промене у структури кредитних пласмана банака, које упозоравају да су негативни трендови у обиму кредитних пласмана банака узроковани пре свега падом обима кредитних пласмана привреди, потврђују закључке о високом

by the decreased volume of corporate loans, confirm the conclusions about high credit risk, and the necessity of restructuring the economic and public sector at the systemic level, in the shortest possible notice. Otherwise, bank loans will not be able to boost economic recovery, just like the stimulating measures only in the sphere of monetary policy will not suffice to launch economic recovery.

- The financial result at the end of 2013 (the recorded loss amounted to RSD 2,118 million (EUR 18 million)) confirms the previous statements that the banking sector of Serbia has been operating under the conditions of high business risk, which, being initial, also generated high credit risk. Analytical approach to the financial result achieved at the end of 2013 confirms the previous statements, given that the financial result was mostly impacted by two positions - extremely low year-on-year growth of net interest income (1%) as a consequence of the diminished lending activity of banks and lowered interest rates on bank loans, and high growth by 29% of indirect write-offs of banks' placements.
- Despite such trends in indicators of financial position and financial result of the banking sector of Serbia, **indicators of quality of the banking sector's balance sheet structure**, at the end of 2013 still remain satisfactory (capital adequacy ratio → 20.9%), along with **security** (coverage of non-performing loans by loss provisioning → 116.7%), and **liquidity** (liquidity ratio → 2.5). The economic illogic, however, in which the growth of the banking sector's financial strength indicators are slowing down, yet at the same time financial stability and liquidity are maintained at a high level, can only be explained by the extremely prudential risk and capital management in banks in Serbia, and the prudential supervision of banking operations, conducted by the national supervisor.
- Solutions aimed at the recovery of banks and economy, and at sustainable economic growth, in the long run, should be based on the implementation of systemic measures:
  - in the field of restructuring the economic sector on the whole;
  - in the field of generating a safer and more favourable business environment, through the legal system reform aimed at achieving higher legal security, protection of property, and obligation relations, and establishing higher financial discipline; and
  - at the banking sector level, in terms of seeking solutions aimed at the reduced structural imbalances within the sector, continued processes of bank mergers and acquisitions, given that the primary sources for strengthening banks' capital positions from regular business, quite certainly, will not suffice for making any substantial changes in the forthcoming middle-term period. Successfulness and stability of the banking sector will, to a large extent, depend on solving the problem of non-performing loans (NPLs).

кредитном ризику, и неопходности да се реструктурирање привредног и јавног сектора спроведе на системском нивоу и у најкраћем могућем року. У супротном, банкарски кредити неће бити покретачи привредног опоравка, као што ни стимулативне мере само монетарне политике нису довољне да се покрену процеси привредног опоравка.

- Финансијски резултат на крају 2013. године (исказани губитак износи 2.118 милиона динара / 18 милиона евра), потврђује претходне констатације да банкарски сектор Србије послује у условима високог пословног ризика, кога је, као иницијални, генерисао висок кредитни ризик. Аналитички приступ исказаном финансијском резултату на крају 2013. године, потврђује ове констатације, обзиром да су на финансијски резултат највећи утицај имале две позиције - врло мали раст нето добити од камата (1%), као последица пада обима кредитне активности и снижавања каматних стопа на кредитне пласмане, и високи раст индиректних отписа пласмана од 29%.
- Упркос оваквом кретању индикатора финансијске позиције и финансијског резултата банкарског сектора Србије, **индикатори квалитета билансне структуре банкарског сектора** на крају 2013. још увек су добри (стопа адекватности капитала → 20,9%), као и **сигурности** (покривеност високо ризичних кредита резервацијама за губитке → 116,7%), односно, **ликвидности** (показатељ ликвидности → 2,5). Ова економска нелогичност, у којој долази до успоравања раста индикатора финансијске снаге банкарског сектора уз истовремено одржавање његове финансијске стабилности и ликвидности на високом нивоу, може се објаснити само врло пажљивим управљањем ризицима и капиталом у банкама у Србији, али и пруденцијом супервизијом пословања банака, коју спроводи национални супервизор.
- Решења за опоравак банака и привреде, као и одржив привредни раст, дугорочно посматрано, претпостављају примену системских мера и то:
  - на плану реструктурирања привредног сектора у целини,
  - на плану стварања повољнијег и сигурнијег пословног амбијента, кроз реформу правног система у правцу веће правне сигурности, заштите имовине и облигационих односа, већу финансијску дисциплину и
  - на нивоу банкарског сектора, у смислу тражења решења која воде у правцу смањења структурних неравнотежа унутар сектора, наставак процеса спајања и припајања банака, обзиром да примарни извори јачања капиталне позиције банака из редовног пословања, сасвим сигурно, неће бити довољни да се нешто битније промени у наредном средњерочном периоду. Успешност и стабилност банкарског сектора у великој мери ће зависити и од решавања проблема високо ризичних кредита (NPL).

Balance sheet as of 31.12.2013

Position	In RSD thousand	In EUR thousand*
Cash and cash equivalence	268,662,695	2,343,491
Callable deposits and loans	406,550,712	3,546,260
Receivables in respect of interest, fees, sale, change in fair value of derivatives and other receivables	22,459,786	195,912
Granted loans and deposits	1,617,669,767	14,110,608
Securities (excluding own shares)	334,022,035	2,913,607
Interest (stakes)	9,206,895	80,310
Other placements	52,281,774	456,043
Intangible assets	9,249,896	80,685
Fixed assets and investment property	69,232,395	603,900
Fixed assets for sale and assets from discontinued operations	4,404,775	38,422
Deferred tax assets	3,094,721	26,995
Other assets	49,388,949	430,810
Loss above capital	0	0
TOTAL ASSETS	2,846,224,400	24,827,043
Transaction deposits	495,862,818	4,325,312
Other deposits	1,231,419,214	10,741,422
Loans received	359,246,707	3,133,637
Liabilities in respect of securities	3,385,922	29,535
Liabilities in respect of interest, fees and change in fair value of derivatives	1,902,219	16,593
Other reserves	10,102,852	88,125
Tax liabilities	559,535	4,881
Liabilities from profit	638,430	5,569
Liabilities in respect of assets for sale and assets from discontinued operations	0	0
Deferred tax liabilities	952,394	8,308
Other liabilities	147,754,888	1,288,836
LIABILITIES	2,251,824,979	19,642,217
Equity and other capital	427,383,905	3,727,984
Reserves from profit	178,202,213	1,554,422
Revaluation reserves	11,687,839	101,951
Unrealized losses in respect of securities for sale	516,670	4,507

Биланс стања са стањем на дан 31.12.2013.

ПОЗИЦИЈА	У хиљадама динара	У хиљадама евра*
A.I Готовина и готовински еквиваленти	268.662.695	2.343.491
A.II Опозиви депозити и кредити	406.550.712	3.546.260
A.III Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	22.459.786	195.912
A.IV Дати кредити и депозити	1.617.669.767	14.110.608
A.V Хартије од вредности (без сопствених акција)	334.022.035	2.913.607
A.VI Удели (учешћа)	9.206.895	80.310
A.VII Остали пласмани	52.281.774	456.043
A.VIII Нематеријална улагања	9.249.896	80.685
A.IX Основна средства и инвестиционе некретнине	69.232.395	603.900
A.X Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	4.404.775	38.422
A.XI Одложена пореска средства	3.094.721	26.995
A.XII Остала средства	49.388.949	430.810
A.XIII Губитак изнад износа капитала	0	0
УКУПНА АКТИВА	2.846.224.400	24.827.043
P.I Трансакциони депозити	495.862.818	4.325.312
P.II Остали депозити	1.231.419.214	10.741.422
P.III Примљени кредити	359.246.707	3.133.637
P.IV Обавезе по основу хартија од вредности	3.385.922	29.535
P.V Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	1.902.219	16.593
P.VI Резервисања	10.102.852	88.125
P.VII Обавезе за порезе	559.535	4.881
P.VIII Обавезе из добитка	638.430	5.569
P.IX Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	0	0
P.X Одложене пореске обавезе	952.394	8.308
P.XI Остале обавезе	147.754.888	1.288.836
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	2.251.824.979	19.642.217
P.XII.1 Капитал	427.383.905	3.727.984
P.XII.2 Резерве из добити	178.202.213	1.554.422
P.XII.3 Ревалоризационе резерве	11.687.839	101.951
P.XII.4 Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	516.670	4.507

Position	In RSD thousand	In EUR thousand*
Profit	42,451,260	370,294
Loss up to level of capital	64,809,126	565,317
TOTAL CAPITAL	594,399,421	5,184,827
TOTAL LIABILITIES	2,846,224,400	24,827,043
OFF-BALANCE SHEET POSITIONS	3,160,044,215	27,564,431
Operations on behalf and for account of third persons	61,916,643	540,086
Undertaken future liabilities	480,294,939	4,189,516
Guarantees received for liabilities	245,560,594	2,141,976
Derivatives	308,971,984	2,695,101
Other off-balance sheet positions	2,063,300,055	17,997,752

* Official middle rate of exchange of the dinar against the EUR, as of 31st of December 2013, was applied 1 EUR = 114.6421 RSD

ПОЗИЦИЈА	У хиљадама динара	У хиљадама евра*
П.ХИИ.5 Добитак	42.451.260	370.294
П.ХИИ.6 Губитак до нивоа капитала	64.809.126	565.317
УКУПАН КАПИТАЛ	594.399.421	5.184.827
УКУПНО ПАСИВА	2.846.224.400	24.827.043
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	3.160.044.215	27.564.431
В.И Послови у име и за рачун трећих лица	61.916.643	540.086
В.ИИ Преузете будуће обавезе	480.294.939	4.189.516
В.ИИИ Примљена јемства за обавезе	245.560.594	2.141.976
В.ИИИИ Деривати	308.971.984	2.695.101
В.ИИИИИ Друге ванбилансне позиције	2.063.300.055	17.997.752

* Примењен је званични средњи курс динара у односу на евро, са стањем на дан 31.12.2013. године - 1 EUR = 114,6421 RSD

Income statement for the period 01.01 - 31.12.2013

Position	In RSD thousand	In EUR thousand*
Interest income	195,939,553	1,709,141
Interest expenses	77,029,276	671,911
Net profit on interest	118,910,277	1,037,230
Net loss on interest	0	0
Fees and commission income	47,182,908	411,567
Fees and commission expenses	12,386,199	108,042
Net profit on fees and commissions	34,796,709	303,525
Net loss on fees and commissions	0	0
Net gain from securities sales at fair value through profit or loss	101,492	885
Net loss from securities sales at fair value through profit or loss	6,731	59
Net gain from sale of available-for-sale securities	284,150	2,479
Net loss from sale of available-for-sale securities	12,330	108
Net gain from sale of held-to-maturity securities	0	0
Net loss from sale of held-to-maturity securities	969	8
Net gain from sale of interests (stakes)	6,781	59
Net loss from sale of interests (stakes)	0	0
Net gain from sale of other placements	49	0
Net loss from sale of other placements	5,824,646	50,807
Net gain on exchange rate differences	4,721,184	41,182
Net loss on exchange rate differences	3,193,380	27,855
Dividend and stake income	436,460	3,807
Other operating income	4,155,576	36,248
Net income on indirect write-offs of placements and net provisioning income	1,288,207	11,237
Net expense on indirect write-offs of placements and net provisioning expenses	60,219,925	525,286
Salaries, wages and other personal expenses	42,133,394	367,521
Amortization expenses	8,098,969	70,646

Биланс успеха за период 01.01. до 31.12.2013.

ПОЗИЦИЈА	У хиљадама динара	У хиљадама евра*
I.a Приходи од камата	195.939.553	1.709.141
I.b Расходи камата	77.029.276	671.911
I.1 Добитак по основу камата	118.910.277	1.037.230
I.2 Губитак по основу камата	0	0
II.a Приходи од накнада и провизија	47.182.908	411.567
II.b Расходи од накнада и провизија	12.386.199	108.042
II.1 Добитак по основу накнада и провизија	34.796.709	303.525
II.2 Губитак по основу накнада и провизија	0	0
III.1 Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	101.492	885
III.2 Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	6.731	59
IV.1 Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	284.150	2.479
IV.2 Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	12.330	108
V.1 Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	0	0
V.2 Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	969	8
VI.1 Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	6.781	59
VI.2 Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	0	0
VII.1 Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	49	0
VII.2 Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	5.824.646	50.807
VIII.1 Нето приходи од курсних разлика	4.721.184	41.182
VIII.2 Нето расходи од курсних разлика	3.193.380	27.855
IX Приходи од дивиденди и учешћа	436.460	3.807
X Остали пословни приходи	4.155.576	36.248
XI.1 Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	1.288.207	11.237
XI.2 Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	60.219.925	525.286

Position	In RSD thousand	In EUR thousand*
Operating and other business expenses	56,643,281	494,088
Gain from changes in value of assets and liabilities	133,427,192	1,163,859
Expenses from changes in value of assets and liabilities	124,112,937	1,082,612
OPERATING PROFIT	32,546,180	283,894
OPERATING LOSS	34,664,665	302,373
Net gain from discontinued operation	0	0
Net loss from discontinued operation	0	0
RESULT OF THE PERIOD - PROFIT BEFORE TAX	32,546,180	283,894
RESULT OF THE PERIOD - LOSS BEFORE TAX	34,664,665	302,373

* Official middle rate of exchange of the dinar against the EUR, as of 31st of December 2013, was applied 1 EUR = 114.6421 RSD

ПОЗИЦИЈА	У хиљадама динара	У хиљадама евра*
XII Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	42.133.394	367.521
XIII Трошкови амортизације	8.098.969	70.646
XIV Оперативни и остали пословни расходи	56.643.281	494.088
XV.1 Приходи од промене вредности имовине и обавеза	133.427.192	1.163.859
XV.2 Расходи од промене вредности имовине и обавеза	124.112.937	1.082.612
XVI.1 ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	32.546.180	283.894
XVI.2 ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	34.664.665	302.373
XVII.1 НЕТО ДОБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0
XVII.2 НЕТО ГУБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0
XVIII.1 РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	32.546.180	283.894
XVIII.2 РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	34.664.665	302.373

* Примењен је званични средњи курс динара у односу на евро, са стањем на дан 31.12.2013. године - 1 EUR = 114,6421 RSD